

LANDSORGANISASJONEN I NORGE

REFERAT
REPRESENTANTSKAPSMØTE
16. APRIL 2013

Åpning

INNHALDSFORTEGNELSE

Møtet åpnet med sang av Torbjørn Rasmussen	Side
Godkjenning av møteinnkalling	4
Godkjenning av dagsorden	4
Godkjenning av forretningsorden	4
Valg av dirigent	4
Mellomoppgjøret 2013	5
Avslutning	13
Navneliste	14

Godkjenning av forretningsorden. Kan vi godkjenne det? Det kan vi.

Valg av dirigent

Valg av dirigent. Vi har foreslått på forhånd. Det er vår møteleder. Kan vi godkjenne det? Det kan vi. Da er det valgt Kristian, så det overtar da.

Kristian Torgersen

Takk for det og takk for tilfellen. Vi skal starte med innledningen av Rødt om mellomoppgjøret 2013 mellom LO og NHO. Så åpner vi for debatt ettersom det er noe som kanskje er av betydning, så legger det ut under bryllup på bryllupet her og på bryllupet det kan sies. Det samme gjelder i forhold til forslaget, disse kan brukes på de samme plassene. Det er litt som de som ønsker å se, kan legge seg under innledningen til Rødt. Det samme med de som ønsker å se, kan legge seg, slik at vi får oversikt om det er behov for noen underveis. Da gir jeg ordet til den Rødt, var det god.

Innledning

Rødt Torgersen

Takk for det. For vi begynner med mellomoppgjøret, vi gir et overblikk over en viktig konferanse som var i Norge, så, LO hadde en stor konferanse, et regionalt møte for Rødt i Oslo. Det var en veldig viktig konferanse, det var heller ikke tilfeldig at de hadde lagt den til Oslo. De ville gjerne ha innover det går at Norge kan være den mest utviklede landet, så det gjelder en utfordring og en del andre ting, men noen av Rødt har de problemer de har. Torgersen gikk på hvordan man skulle komme seg videre i Europa når det gjelder i LO. Det er et stort økonomisk og politisk. Slik at man legger seg ut av denne situasjonen.

TALERLISTE

Søllesvik Cecilie

Pedersen Roy

LOs REPRESENTANTSKAPSMØTE TIRSDAG 16. april 2013

Åpning

Møtet åpnet med sang av Trond Henriksen fra Arbeiderbegjærens arkiv. Roar takker for bidraget.

Roar Flåthen:

Jeg ønsker velkommen til Representantskapet.

Godkjenning av møteinnkalling

Vi har en enkel dagsorden i dag, så da spør jeg om vi kan godkjenne møteinnkallingen, som er sendt 20. mars? Det kan vi.

Godkjenning av dagsorden

Så er det godkjenning av dagsorden. Det er 2 punkter: Åpning og Mellomoppgjøret 2013. Kan vi godkjenne denne? Det kan vi.

Godkjenning av forretningsorden

Godkjenning av forretningsorden. Kan vi godkjenne den? Det kan vi.

Valg av dirigent

Valg av dirigent. Vi har forslag på Kristian Tangen som møteleder. Kan vi godkjenne det? Det kan vi. Da er du valgt Kristian, så da overtar du.

Kristian Tangen:

Takk for det og takk for tillitten. Vi skal starte med innledning av Roar om mellomoppgjøret 2013 mellom LO og NHO. Så åpner vi for debatt etterpå. Er det noen som ønsker ordet til debatten, så ligger det ta ordet lapper på bordet her og på bordet det Kine sitter. Det samme gjelder i forhold til forslagsark, disse kan hentes på de samme plassene. Det er fint om de som ønsker ordet, kan tegne seg under innledningen til Roar. Det samme med de som ønsker å fremme forslag, slik at vi får oversikt om det er behov for pause underveis. Da gir jeg ordet til deg Roar, vær så god.

Innledning

Roar Flåthen:

Takk for det. Før vi begynner med mellomoppgjøret, vil jeg si noen ord om en viktig konferanse som var i forrige uke. ILO hadde en stor konferanse, et regionalt møte for Europa i Oslo. Det var en veldig viktig konferanse, det var heller ikke tilfeldig at de hadde lagt den til Oslo. De ville gjerne høre hvordan det går an at Norge kan være dette annerledes landet, når det gjelder sysselsetting og en del andre ting, mens resten av Europa har de problemene de har. Diskusjonen gikk på hvordan man skulle komme seg videre i Europa når det gjelder å få folk i arbeid, økonomisk vekst og impulser, slik at man kom seg ut av denne situasjonen.

Når det gjelder Norge, så har de vært en viktig støttespiller for ILO i mange år. ILO er jo en tre-parts organisasjon som er underlagt FN.

Det er de som også jobber mye på den internasjonale arena med Desent Work, anstendig arbeid, sosiale dialog, disse sakene er også viktig for oss i fagbevegelsen. Vi har i noen år nå, hatt en plass i ILOs styre ved Trine Lise Sundnes, som har vært nordens representant. Denne perioden går ut til neste år, da er det Danmark som med stor sannsynlighet vil overta denne rollen. Vi har hatt en viktig posisjon i denne perioden. Derfor var det gledelig at regjeringen har doblet bidraget til ILO, det årlige bidraget har vært på 90 millioner og blir da på 180 millioner. Dette er den organisasjonen som vi kan støtte oss til i fagbevegelsen, både nasjonalt og europeisk, når det gjelder kampen for anstendig arbeid og en sosial dialog.

Selv om vi på mange måter er ett annerledes land, så opplever vi også sosial dumping og vi har problemer også her i Norge, som vi skal jobbe videre med.

Vi hadde landsmøte Jan-Egil i NNN i forrige uke, hvor dette med sosial dumping ble en del av debatten. De har også disse problemene i flere av sine områder, ikke minst innenfor fiskeindustrien.

Vi har i den senere tid hørt om forholdene i luftfarten, hvor det var en diskusjon rundt Norwegian. Også Ryanairsaken, hvor vi har hatt en klar holdning om at vi ikke vil ha sosial dumping her, hvis en skal operere fra Norge, da må man forholde seg til norske lover og regler. Vi ser at vi også får støtte blant annet fra Finansminister Sigbjørn Johnsen.

Vi har jo også hatt en rettsak, som slår fast noen prinsipper. Denne saken vil nok sikkert bli diskutert videre, men det er ingen tvil om at hvis et selskap som Ryanair slipper til i norsk luftfart og dette skal smitte over på innenriksfarten, er det klart at lønns og arbeidsvilkår innenfor denne bransje vil bli totalt ødelagt. Dette er et like viktig prinsipp for de som jobber i luftfarten som det er innenfor fiskeindustrien, bygg og anlegg eller andre bransjer.

Jeg tror rent moralsk må vi i fagbevegelsen ha noen holdninger til hvor billig det egentlig skal være å fly, på bekostning av lønns og arbeidsvilkårene til de som jobber der. Dette må vi være med på å ta avstand fra. Ryanairsaken er på ingen måte ferdig, vi har klare holdninger knyttet til den.

Vi kan også ta med at vår ærede motpart NHO og andre arbeidsgivere, ikke er like opptatt av sosial dumping som vi er. De har en annen innfallsvinkel til dette enn oss. De har vært motstandere til en del viktige virkemidler for å ta kampen om sosial dumping. Virkemidlene som kom i forbindelse med vikarbyrådirektivet, var de også i mot. De har også gått til ESA og klaget på viktige områder i Norge, som ILO 94 som skal sikre norske lønns og arbeidsvilkår ved offentlig anbud, ID-kort på byggeplasser og ikke minst verftssaken. Nå har vi allmenngjort i Fellesforbundet på verkstedsoverenskomsten og industrioverenskomsten, som disse verftene på Vestlandet gikk til rettsak mot staten, fordi de mente at dette ikke var i tråd med EØS regler og lover i EU.

Vi kan konstatere at alle de sakene som arbeidsgiverne har prøvd seg på er sendt tilbake, ILO 94 er sendt tilbake og blir praktisert slik regjeringen har lagt til grunn. ID-kortene er det ikke noe problemer med å innføre. Verftssaken vant vi en fullstendig seier, det er ikke ofte vi gjør det, for det er alltid noen haker i domspremissene.

Her var det en gjennomført full seier, som slo fast den norske modellen i Høyesterett, dette blir ikke lett for en borgerlig regjering å bryne seg på. Frontfagsmodellen, den norske modellen, dette med allmenngjøring, retten til å allmenngjøre områder som blir utsatt for sosial dumping, som vi har gjort i mange sammenheng, er nå stadfestet i Høyesterett. Ut i fra en juridisk vurdering, har jeg skjont at det er mange andre "godbiter" i denne dommen som kan ha stor betydning i andre rettsaker senere. Vi kan med trygg basis si at det var en knusende seier i Høyesterett, langt utover det vi turde håpe på, for det er alltid en usikkerhet når ting havner i rettsapparatet.

På mange måter har vi fått levert veldig mye av det vi er bedt om når det gjelder sosial dumping og virkemidler for å angripe dette.

Vi får levert et faglig regnskap på kongressen om kort tid. Nå handler det også like mye om at vi både sentralt og lokalt er flinke til å bruke disse virkemidlene som vi har fått for å ta denne kampen. Dette kommer ikke til å gå over, den kommer alltid til å være der. Så det er opp til oss å prioritere dette veldig høyt. Det føler jeg vi gjør og vi har fått et bra verktøy. Vi må også sentralt bidra til å skape kunnskap om dette lov- og avtaleverket vi har. Ikke minst sørge for at de tillitsvalgte ute på arbeidsplassene både har kunnskapen, føler seg trygge, vet at de har noen rundt og bak seg hvis de tar opp vanskelige saker på bedriften, så de alltid har noen de kan gå tilbake til for å få støtte og hjelp hos. Dette er en oppgave for fellesskapet.

Så til dette som møtet egentlig handler om, mellomoppgjøret. Der vil nok mange si at det ikke er så mye å snakke om, og noen spurte meg på forhånd om dette ble enkelt. Da har jeg lært meg etter noen år i denne bevegelsen, at det som i utgangspunktet kan se enkelt ut kan ofte bli vanskelig. Denne gangen tror jeg ordtaket slo fast at dette ikke ble så enkelt. I mellomoppgjørene er det LO som er frontfaget, da dreier det seg først og fremst om penger. Det er reguleringsklausulen for annet avtaleår som er lagt inn i protokollen for hovedoppgjøret som ligger til grunn.

Vi prøvde denne gangen å få til en forhandlingsløsning, slik som vi gjorde sist vi hadde brudd i forhandlingene i et mellomoppgjør, som var i 2003. Siden da har vi løst mellomoppgjørene i forhandlingsposisjonen. Dette mener jeg har vært en styrke for begge organisasjonene, at vi kan vise at man kan få gjennomsalg og ende sammen i en forhandlingsløsning. Vi hadde dette som utgangspunkt når vi gikk inn i disse forhandlingene og, men vi merket at det ikke var forhandlingsvilje på den andre siden, som ville gi mulighet for å komme til en enighet, dette var grunnlaget for bruddet.

Det var en annen ting, som gjorde at bruddet denne gangen skjedde med noe høyere temperatur enn det som vanligvis er. Det å bryte en forhandling og få mekling er ikke nødvendigvis noen grunn til å hisse seg opp over, dette er en del av spillereglene.

Men det var måten som motparten oppførte seg på i denne sammenheng som gjorde at jeg ble fly forbanna, ikke på personer men på vegne av organisasjonen. Vårt utgangspunkt hadde hele tiden vært at vi skulle gjennomføre et fornuftig oppgjør, med utgangspunkt i situasjonen.

Det er veldig mye av næringslivet som går veldig bra, men det er også en del som sliter. Vi har innlandet som er Hedmark og Oppland, hvor mange bedrifter sliter.

Vi har papirindustrien, treforedling og alluminiumsindustrien som går litt på halv fart. Vi ser av den siste meldingen i dag så stuper metallprisene igjen til ett veldig lavt nivå. Problemene som de har hatt lenge er ikke over, men alt som er olje- og gassrelatert går veldig bra. Dette ser vi også fra de som analyserer næringslivet at det går i det store og hele veldig bra. Men vi skal også tenke på en helhetlig situasjon.

Derfor var vårt utgangspunkt at vi kunne bringe denne lønnsdannelsen noe ned, med hensyntak av situasjonen og at dette var fornuftig, og at vi kunne gjøre dette uten at vi skulle tape kjøpekraft, de fleste ville fortsatt øke kjøpekraften sin. Men vi skal også ivareta alle, derfor har vårt krav vært at vi skal sikre kjøpekraften for medlemmene, dette har vært de siste oppgjørens utgangspunkt.

Når vi tar det utgangspunktet ovenfor motparten og når det blir brudd fordi de ikke viser reell forhandlingsvilje, for det de egentlig la på bordet var helt uakseptabelt for oss å være med på. Det var ikke dette med bruddet som var problemet, men den måten de betegnet oss som organisasjon. At vi på den ene siden bare hadde pratet om moderasjon, og ikke var opptatt av det i praksis og at vi var i ferd med å slå beina unna arbeidsplassene i industrien. Da ble jeg veldig provosert, når det faktisk er vi som hadde tatt initiativet til en diskusjon om et veldig fornuftig oppgjør. Det er ikke så stor forskjell på det som ble resultatet i meklingen og det som jeg mente vi hadde grunnlag for å diskutere i forhandlingene.

Vi må bare konstatere at forhandlingsklima ikke var til stede denne gangen til en forhandlingsløsning, derfor så havnet vi i mekling.

Da var det noen ting som for oss var viktig. Det var å sikre at vi gjennomførte en profil som også ivaretok lavtlønnsoverenskomstene, at vi hadde en lavtlønnsprofil i forhold til 90%, alle under 90% skulle få lavtlønns tillegg. Vi mente også at uansett måtte vi ha et generelt tillegg. Det er slik innenfor industrien for eksempel, har man en ramme som ble på om lag 3,4%, må man ha et betydelig lokalt tillegg. I denne ramma ligger det 1,8% i glidning, som må tas ut i bedriftene. Dette betyr at man må ha noen kroner for å oppnå dette, om lag 4 til 5 kroner, dette er litt avhengig av når du får det ute på bedriftene. Vi vet at det ikke er alle som får disse lokale tilleggene, fordi det ikke er økonomi til det i bedriften. Derfor er det viktig at vi også har et generelt tillegg, slik at alle faktisk får et lønns tillegg. Det er helt urimelig for oss at det skal være en gruppe blant LOs medlemmer, som skulle stå igjen uten tillegg, mens alle andre får, det går ikke an.

Det andre viktige prinsippet som dette handler om og som var minst like mye verdt som penger, var nettopp denne 90%, fordi man ønsket å bringe lavtlønnsprofilen ned. Nå snakker jeg om det som sånn sett var utgangspunktet til NHO i forhandlingene, som er å bringe 90% ned til rundt 87%. Definere om hva som blir betegnet som lavtlønnede.

Jeg mener det er utrolig viktig for oss, selv om vi har hatt mange forskjellige varianter når det gjelder hvordan vi har regulert de forskjellige tilleggene på, men 90% har vi brukt i noen år og hvis vi hadde gjort om på denne nå, hadde det vært vanskelig å komme tilbake igjen til denne. Dette var utrolig viktig for oss, og resultatet ble at vi kom ut med et tillegg på 0,75 øre. Jeg har sagt utad at at det tok ganske lang tid før jeg aksepterte for meg selv, at vi skulle gå under en krone. Den eneste årsaken til at vi gjorde det, var at vi da fikk lagt mer penger på lavtlønnsbiten og at vi sikret 90%, fordi det var prinsipielt viktig og en viktig sak.

Hvis en ser på det vi har hatt av kjøpekraftsøkning og det som de fleste vil få ved dette oppgjøret, så ser vi at inflasjonen ikke blir så høy som prognosene viser så langt i år. Vi har lav inflasjon, lave renter og med relativt fornuftige lønnsreguleringer gitt grunnlag for økt kjøpekraft. Dette gjør at vi kunne leve med dette oppgjøret og anbefaler også dette godkjent her.

I tillegg så kommer alle de andre områdene etter oss, forhandlinger i offentlig sektor, Stat og kommune, på helse og det har vært gjennomført forhandlinger i Virke, som er i havn. Vi har fått brudd i Samfo, som er forbrukersamvirke, som i hovedsak følger de tilsvarende forhandlingene i Virke, som er varehandelen generelt. Det er klart at når Samfo vil ha et annet oppgjør enn det som ble resultatet i Virke, for samme bransje blir det vanskelig. Sture Arntzen sier han gjerne tar konflikt på dette prinsippet. Det som i utgangspunktet så veldig enkelt ut, er kanskje ikke det, for Samfo havner da i mekling. Så får vi ha som utgangspunkt at vi går inn meklingen for å finne løsninger, vi ønsker selvsagt ikke noe annet. Jeg har god tro på at Samfo finner en løsning på dette i meklingen.

Det er litt betegnende at vi har fått en krisemaksimering på ører når det gjelder dette oppgjøret, vi synes ikke det var smart fra vår side. Vi mente at det hadde vært viktigst for oss å diskutere ramma, slik at vi kunne bli enig om hvor vi kunne bringe lønnsdannelsen ned, samtidig som vi ivaretok en del prinsipper, dette var vårt utgangspunkt. At vi fikk den diskusjonen vi gjorde, det får så være, men vi synes ikke dette var like smart. Da Dagens Næringsliv definerer dette som NHO kom ut og argumenterte med, ved bruddet i forhold til

vårt utgangspunkt, at dette måtte betegnes som tull. Det er jo ikke så ofte at lederen i Dagens Næringsliv nødvendigvis er bare positive til oss, så vi tar dette til oss at det var til vår fordel i denne sammenhengen.

Jeg skal ikke si noe mer om oppgjøret, fordi det er nå det det er. Det er enkelt, det er ikke veldig mye penger, men vi holder oss på et nivå som gjør at de fleste får kjøpekraftsøkning. Jeg mener vi ivaretar prinsippet om at alle skal sikre kjøpekraften sin. Vi skal huske at det fine med vårt tariffsystem, er at vi har garantiordninger i veldig mange overenskomster. Dette sikrer veldig mange, ikke minst lavtlønnsoverenskomster får garantitillegg, i tillegg til det de får i hovedoppgjøret. Noen av dem får sånn sett ikke noe særlig ved lokale forhandlinger, men de fanges opp av garantibestemmelser.

Vi har nå lavtlønnsoverenskomster som kommer ut med om lag 5 kroner totalt sett i dette oppgjøret, som et eksempel på at hele systemet virker som det skal. Men vi skal huske på at i ramma ligger det en lønnsglidning på 1,8%, så hvis man skal henge med på lønnsutviklingen så må man ha med seg denne, det er også utfordrende.

Da stopper jeg med dette. Da har Sekretariatet behandlet Virke, Samfo er i mekling og da er det dette resultatet som vi har forhandlet frem, med forutsetning for at det blir godkjent her i Representantskapet. På vegne av Sekretariatet og forhandlingsdelegasjonen legger jeg frem innstilling til Representantskapet for behandling.

Kristian Tangen:

Takk for innledningen, Roar. Da er vi klar for debatt, jeg har fått 2 som har tegnet seg til debatten. Det er Cecilie Søllesvik, Fellesforbundet og Roy Pedersen, Oslo fylke. Jeg foreslår at vi ikke trenger noen pause, men går rett på debatten. Da kan Cecilie Søllesvik, Fellesforbundet gå på talerstolen.

Debatt

Rep. nr. 33 - Cecilie Søllesvik, Fellesforbundet:

Diriget og Representantskap. Først et lite hjertesukk før jeg begynner. Roar jeg er glad du snakker om litt mer enn bare mellomoppgjøret når du startet i dag. For i salen her regner jeg med at vi er ganske mange som reiste i går, en del av dem som sitter her i dag har stått opp midt på natta for å komme hit og komme hit for å snu, synes jeg er litt dumt.

Så jeg ønsker at når vi har disse møtene, så kan vi utvide møtene, ikke selve representantskapsmøtet, men det foregår så mye interessant både i LO og i forbundene, så jeg foreslår at vi har flere temaer og bruke dagen og gjøre noe fornuftig et sikkert verksted, det var dagens oppfordring, Roar.

Jeg har lyst til å snakke om lavtlønnstillegget. Det skal jo være et rettferdighetstillegg sånn som jeg ser det. Jeg synes det slår både skeivt og urettferdig ut.

Roar du sa at alle under 90% skal få et tillegg, det er ikke rett. Det er folk med høy lønn, som får lavtlønnstillegget, det er de med lav lønn som slett ikke får det. Det å være avdelingsleder i Fellesforbundet, og skal ha en fornuftig forklaring på dette, greier ikke jeg å få, så hvis noen kan hjelpe meg med det tar jeg i mot. Jeg mener at vi ikke kan ha det sånn, jeg ha ikke tenke å komme med forslag eller gjøre noe med det nå, men vi kommer med andre forslag der vi kan gjøre noe med det.

Fellesforbundet har jobbet for at vi skal ha et lavtlønnstillegg som skal være på bedriftsnivå og ikke på bransje, sånn som vi har det nå.

Jeg har forstått det slik at det er noen av forbundene som ikke ønsker at det skal være slik, men jeg vil tro de ønsker at lavtlønnstillegga skal være rettferdig og fordeles, men at dere ikke forstår dere på å gjøre det. Jeg kan ikke gå inn å si hva det enkelte forbund kan eller ikke vil, men jeg har forstått det sånn at de mener det blir for vanskelig og for mye arbeid.

Da vil jeg oppfordre dere som ikke er enig med Fellesforbundet, om å se på klubbene deres, styrke klubbene, avdelingene og ikke minst se på forbundsstrukturen. Jeg er av den oppfatning at vi ikke kan ha et lavtlønnstillegg som er så urettferdig som nå. Fortsetter vi sånn, så blir det som i sangen, sola skinn på deg så skyggen faller på meg, dette er jeg ikke enig i, så dette er dagens oppfordring. Takk.

Kristian Tangen:

Takk Cecilie, da kan Roy Pedersen, Oslo fylke ta talerstolen.

Rep. nr. 98 - Roy Pedersen, LO i Oslo:

Kamerater. Jeg er helt enig med dette som Cecilie åpnet med. Vi burde bruke disse Representantskapsmøtene litt mer når vi først kaller inn. Så til noe av det første du tok opp Roar. Jeg er blant dem som er veldig glad for Høyesterettsdommen som behandlet verftssaken når det gjaldt allmenngjøring av tariffavtaler. Det var veldig viktig at Høyesterett utviste en viss selvrådrett. Men det som er like viktig å tenke igjennom, er at deler av norsk næringsliv og NHO ønsket å dra saken helt opp til Høyesterett, fordi at man i prinsippet er uenig i at det er tariffavtalene i Norge som skal være i bunn når det gjelder avlønning.

Man ønsker seg retten til å lønne folk under minstelønssatsene i våre tariffavtaler, det er dette den striden egentlig dreier seg om. For det andre, når man vet at NHO samtidig kan tenke seg en lovbestemt minstelønn, så mener jeg faktisk det er en "torpedo under arken" i forhold til det norske forhandlingssystemet. Hvis et sånt system noen gang skulle vinne igjennom, mener jeg at vi kan absolutt diskutere om den norske modellen kommer til å overleve. Jeg mener man da vil stå ovenfor en helt annen utfordring enn det vi ser i dag. Dette er et viktig spørsmål å tenke i gjennom, hvordan NHO sin linje nå blir lagt i forhold til tariffavtalesystemet vi har i Norge.

Det andre jeg skal si litt om før jeg går til hovedsaken er spørsmålet om sosial dumping. Jeg mener det er en sak som vi må ta enda mer alvorlig enn det vi gjør akkurat nå. Sosial dumping, selv om vi har fått mange bra tiltak, selv om vi har vært veldig for dette alle sammen, og sloss med dette til daglig, er det faktisk sånn at det brer seg til stadig flere bransjer. Det er sånn sett det virkemiddelet som aggressive arbeidsgivere kan bruke for å undergrave tariffavtalesystemet. Da tror jeg vi må ta litt lærdom fra Europa, dessverre er det ikke sånn at den sosiale dialogen er noe kjempesvar på dette. I store deler av Europa, så blir sosial dialog brukt til å forhandle fagbevegelsen nedover. Det krever en viss faglig styrke hvis vi skal opprettholde sosial dialog som strategi for fagbevegelsen i Europa.

Jeg går ut i fra at vi vedtar oppgjøret, og jeg skjønner godt at det som Roar har sagt som bakgrunn for dette. Jeg har lyst til å spørre deg litt Roar i forhold til en ting du ikke tok opp, det som står i romertall I, referansen til Holden-utvalgets innstilling.

Jeg har vært med noen år, men kan ikke huske at det har blitt tatt inn i forhandlingsprotokollen en innstilling fra et utvalg som er tenkt nedsettes eller er nedsatt. Så jeg har lyst til å spørre deg om hvem som fikk dette inn og hva er poenget med dette. Jeg leser det sånn mellom linjene, kanskje er dette litt feil og det får jeg sikker høre etterpå, men at man egentlig ønsker seg en utvikling hvor lønnsutviklingen i Norge skal på en måte dempes.

Jeg oppfatter det også sånn at realiteten i de siste årene med vår reallønnsutvikling ikke har gått bekostning av kapitalinntektene, Skulle da det som jeg oppfatter som Holden-utvalgets innstilling bli i realiteten, vil også kapitalsiden øke sin inntekt. Spørsmålet blir da: Hvilke tiltak ønsker vi å verksette som kompensasjon for det, og for å sikre en rettferdig fordeling. Hvis ikke får vi både økte forskjeller, større problemer i lavtlønnskampen, kanskje også i forhold til likelønn. Jeg ser også i den samme innstillingen at man forutsetter at, kall det moderasjon, også skal gjelde lederlønningene i Norge. Da hadde jeg tenkt å runde av med følgende, aldri har så mange snakket så mye om å gjøre noe med en utfordring, og fått til så lite som vi har i forhold til lederlønninger. Det er ikke nok at vi bare fokuserer og moraliserer over dette, som vi så ofte gjør, det forutsetter også noe tiltak for å sikre at det skjer noe med dette. Da er spørsmålet: Hvilke konkrete tiltak tenker vi oss, for å komme høye lederlønninger til livs?

Kristian Tangen:

Da er det ikke flere som har bedt om ordet, og vi kan anse debatten som avsluttet. Da Roar kan du ta en oppsummering, vær så god.

Roar Flåthen:

Ja, Cecilie. Når det gjelder lavtlønnsprofilen, forstår jeg at den modellen vi har praktisert de senere årene, og bruke alle overenskomstene under 90%, med og uten lokale forhandlinger, har sine svakheter. Det betyr at i de overenskomstene som ligger over får ikke lavtlønnstillegg, men det er mange der som godt kan ligge lønsmessig under 90%, men det er overenskomsten som er avgjørende.

Den diskusjonen har vi hatt hvert eneste år, også i inntektspolitisk utvalg som vi har og som forbereder tariffoppgjørene. Vi har prøvd litt forskjellige modeller gjennom årene, men det er denne modellen vi har falt ned på. Den ene siden er at arbeidsgiverne vil jo noe helt annet.

De vil ha senket gulvet og bare gi til de som ikke har lokale forhandlinger. Dette betyr at det er en veldig liten krets som vil falle innunder dette med lavtlønnstillegg. Vi har også en motpart som har en dagsorden. Jeg tror at en av årsakene til at vi ikke har gått på bedrift, er at vi på veldig mange områder ikke har en god nok statistikk. Jeg husker veldig godt en jente på Osram i Drammen, når vi også hadde lavtlønnstillegg på bedrift. Hun fikk ikke lavtlønnstillegg fordi de hadde en del gutter som jobba på verkstedet som hadde mye høyere lønninger, så de kom over gjennomsnittet. Alle modeller har sine svakheter, det er det vi vurderer fram og tilbake hele tiden. Jeg har ikke noe annet svar, enn at du har veldig rett i det du sier, at den har en del sider hvor det er en del som også tjener under 90% som faller ut, fordi overenskomsten ligger over. Der er i hvertfall på den måten vi fanger mest jenter i hele området, og jeg mener at vi også har truffet flest lavtlønnede.

Vi får ta med det dere sier, for den diskusjonen der har vi hele tiden. Det er ikke noen vond vilje i å prøve å finne andre modeller, men det er bare det at den da må være gjennomførbar.

Jeg er veldig glad du sier det du gjør Roy når det gjelder Høyesterettsdommen. Den er uansett hva vi skal mene om det en og det andre, så kan vi ikke komme utenom at det er en gedigen seier for oss i fagbevegelsen. Det slår så til de grader fast våre systemer, våre modeller og vår måte, ikke minst vår måte å håndtere lønnsbestemmelsene i Norge.

Det er nå slått fast i Høyesterett, det øverste rettsnivået i Norge, noe som gjør at det blir veldig vanskelig for andre å komme etterpå, når NHO har gjort det de har gjort. Vi får takke dem for det da. Men du vet like godt som meg Roy, når det gjelder offentlig minstelønner, de borgelige og arbeidsgivernes holdning knyttet til om det er tariffavtalenes bestemmelser som skal ligge til grunn for lønnsdannelsen, eller om vi skal ha offentlig minstelønner eller annet system. Dette har jo vært der helt siden 1994 når vi lagde allmenngjøringsregleverket, og valgte å legge det til grunn, mens arbeidsgiverne har vært i mot dette, helt i fra den gangen, det er ingen hemmelighet. Det er heller ingen hemmelighet at de borgelige har drevet å "fisle" med offentlige minstelønner, for å tilfredsstille arbeidsgiversiden på det. Det er ingen tvil om at hadde arbeidsgiverne fått lov til å bestemme offentlige minstelønner i Norge, da hadde ikke renholderne til Erna Hagenesen i Arbeidsmandsforbundet, hatt 150 kroner i timen, da hadde de hatt 60 til 70 kroner, det er jo realiteten. Nå har vi virkelig fått slått fast dette systemet. Alt dette du sier Roy er ikke galt, men det har vært en historie som har vært der hele tiden. Dette har vi vist om og den kommer til å være der når vi går til valgurnene til høsten. Det er bare en måte som vi virkelig kan sikre vårt system på, det er å gjøre en skikkelig jobb i september ved valget.

Vi må sørge for at de borgelige ikke får lov til å styre og rive i stykker mye av den arbeidslivspolitikken som vi har kjempa fram, sammen med den rødgrønne regjeringa. Det er dette det kommer til å handle om. Der har Norge selvråderett og da kan man skylde på EU og alt så mye en vil, men det er politiske beslutninger her hjemme i Norge som kommer til å bety hvordan vi skal organisere norsk arbeidsliv.

Vedrørende protokollen, det er mandat og det var nok arbeidsgiverne som ville ha inn noe om norsk lønnsdannelse, så vi fant ut at det beste vi kunne gjøre var å henvise til mandatet i Holden-utvalget. Et utvalg som vi selv har bedt om å få oppnevnt, for å gå i gjennom fronfagets rolle og ikke minst frontfagets betydning i framtiden. Det er vel det beste svaret jeg har på dette.

Kristian Tangen:

Da er vi klar for å behandle forhandlingsresultatet i mellomoppgjøret LO – NHO. Det er 99 stemmeberettigede i salen og vi har ingen andre forslag enn det som ligger fra Sekretariatet, som er et godkjent forhandlingsresultat. Jeg går ut i fra at jeg ikke behøver å lese forhandlingsresultatet? De som er enig i at forhandlingsresultatet i mellomoppgjøret 2013 mellom LO og NHO godkjennes, forholder seg i ro, de som stemmer i mot viser det med stemmetegn. Her stemmes, det var enstemmig vedtatt. Takk for det. Da kan Roar takke av Representantskapet.

Avslutning

Roar Flåthen:

Det er blitt tatt opp spørsmål om at disse møtene har lett for å bli veldig korte, fordi det er konkrete saker. Vi har hatt diskusjoner om dette før, jeg får si det sånn at den nye ledelsen får ta med seg dette spørsmålet, for å se om det er mulig å fylle disse møtene med noe mer når vi først møtes.

Jeg hadde avslutningsvis tenkt å snakke om at mye sto på spill. Vi har snart en kongress og vi har valgt til høsten, men jeg gjør som så at jeg takker for fremmøte, anser møtet for avsluttet og vel hjem.

Navnefortegnelse over representanter

Til

LOs Representantskapsmøter 16.04.13

ARBEIDERBEVEGELSENS PRESSEFORBUND (APF)

1. Tore Sjølie

EL & IT FORBUNDET (EL & IT)

2. Vidar Hennum	
3. Nina Farnes-Hansen	Vararepresentant
4. Jan Olav Andersen	
5. Venke Heimdal	
6. Ove Toska	
7. Svein Davidsen	Ikke møtt

FAGFORBUNDET

8.		
9. Elin Veimo		
10. Jan Helge Gulbrandsen		
11. Odd Haldgeir Larsen		
12.		Forfall representant og vararepresentant
13. Mette Henriksen Aas		
14. Stein Gulbrandsen		
15. Gerd Eva Volden		
16. Anne Green Nilsen		
17.		Forfall representant og vararepresentant
18.		Forfall representant og vararepresentant
19. Hanne Arntzen		
20. Helge Vågen	Vararepresentant	Ikke møtt
21.	Forfall representant og vararepresentant	
22.	Forfall representant og vararepresentant	
23. Trond Helland		
24. Ola Harald Svenning		

FELLESFORBUNDET (FF)

25.	Bjørn Gottschlich	Vararepresentant
26.		Forfall representant og vararepresentant
27.	Hans-Christian Gabrielsen	
28.	Edvard Ryholt	Vararepresentant
29.	Roald Stykket	
30.	Steffen Høiland	
31.	Jørn-Henning Eggum	
32.	Atle Tranøy	
33.	Cecilie Søllesvik	
34.	Anne Helene Søhol	Vararepresentant
35.	Grethe Jusnes	
36.	Leif-Petter Hansen	
37.		Forfall representant og vararepresentant

FELLESORGANISASJONEN (FO)

38.		
39.	Tone Faugli	
40.	Ellen Galaasen	
41.	Lars Semmerud	Ikke møtt

FORBUNDET FOR LEDELSE OG TEKNIKK (FLT)

42.	Arnstein Aasestrand	Vararepresentant
43.	Aud Sissel Birkeland	
44.	Trygve Westgård	

HANDEL OG KONTOR I NORGE (HK)

45.	Roy Kristiansen	Vararepresentant	Ikke møtt
46.	Bjørn Mietinen		
47.	Mona Christine Bjørn		
48.	Sonja Hjelvik		
49.	Else Johansen		
50.	John Sanden		
51.	Jan Roger Hansen		
52.	Johnny Egilstad		
53.		Forfall representant og vararepresentant	

INDUSTRI ENERGI (IE)

54.	Lill-Heidi Bakkerud	Ikke møtt
55.	Astrid Refsdal Henden	
56.	Kate Sommerville	Vararepresentant
57.	Ole-Kristian Paulsen	
58.	Steinar Nordahl Pedersen	
59.	Irene Sandhåland	
60.	Marit Lorentsen	

MUSIKERNES FELLESORGANISASJON (MFO)

61.	Wenche Hoidal Husom	Vararepresentant	Ikke møtt
62.	Anders Hovind		

NORGES OFFISERSFORBUND (NOF)

63.	Trond Viggo Opdal	Vararepresentant

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND (NAF)

64.	Helge Haukeland	
65.		Forfall representant og vararepresentant
66.	Janita Blomvik	
67.	Karl M. Appelkvist	
68.	Eva Jenssen	Ikke møtt

NORSK FENGSELS- OG FRIOMSORGSFORBUND (NFF)

69.	Rita Bråten	Vararepresentant

NORSK JERNBANEFORBUND (NJF)

70.	Jane Brekkhus Sæthre	
71.	Jomar Kvitland	

NORSK LOKOMOTIVMANNFORBUND (NLF)

72.		Forfall representant og vararepresentant

NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDERFORBUND (NNN)

73.	Anne Berit Aker Hansen	
74.	Akhtar Hussain	
75.		Forfall representant og vararepresentant
76.	Ann Kristin Kvaløesund	
77.	Tove Svensen	Ikke møtt

NORSK POST- OG KOMMUNIKASJONSFORBUND (POSTKOM)

78. Ingeborg Anne Sætre
79. Hans Fredrik Danielsen
80. Thore Strøm Vararepresentant

NORSK SJØMANNFORBUND (NSF)

81. Johnny Hansen Vararepresentant
82. Jahn Cato Bakken

NORSK TJENESTEMANNSLAG (NTL)

83. Pål Kjærstad Vararepresentant
84. Anita Busch
85. Bjørn Halvorsen
86. Helge Løbergslie
87. Hanne Nordhaug
88. Fredrik Oftebro
89. Anita K. Solhaug

NORSK TRANSPORTARBEIDERFORBUND (NTF)

90. Lars Johnsen
91. Forfall representant og vararepresentant
92. Magne Mathiassen
93. Nina Risinggård Ikke møtt

NORSKE IDRETTSUTØVERES SENTRALORGANISASJON (NISO)

94. Joachim Walltin

SKOLENES LANDSFORBUND (SL):

95. Forfall representant og vararepresentant

NORSK MANUELLTERAPEUTFORENING (NMF)

96. Peter Chr. Lehne Ikke møtt

ØSTFOLD FYLKE

97. Åge Hansen Ikke møtt

OSLO FYLKE

98. Roy Pedersen

AKERSHUS FYLKE

99. Iren Bekkevold

HEDMARK FYLKE

100. Peder-Arne Farberg Vararepresentant

OPPLAND FYLKE

101. Forfall representant og vararepresentant

BUSKERUD FYLKE

102. Terje Berghagen

VESTFOLD FYLKE

103. Lene-Britt Johannesen

TELEMARK FYLKE

104. Vidar Stang

AUST-AGDER FYLKE

105. Anne Kari Mentzoni

VEST-AGDER FYLKE

106. Dan Marius Svendsen Vararepresentant Ikke møtt

ROGALAND FYLKE

107. Rolf Bersås

HORDALAND FYLKE

108. Mohamed Kallel Vararepresentant

SOGN OG FJORDANE FYLKE

109. Berner Midthjell

MØRE OG ROMSDAL FYLKE

110. Bjørnar Dahle

SØR-TRØNDELAG FYLKE

111. Gunn Elin Flakne

NORD-TRØNDELAG FYLKE

112. Leif-Ketil Lorentsen Ikke møtt

NORDLAND FYLKE

113. Christoffer Ellingsen Vararepresentant

TROMS FYLKE

114. Anne Britt Fallsen

FINNMARK FYLKE

115. Øystein Hansen Ikke møtt

SEKRETARIATET

116. Roar Flåthen

117. Gerd Kristiansen

118. Tor-Arne Solbakken

119. Ellen Stensrud

120. Erna Hagensen

121. Hans O. Felix Forfall

122. Jan Davidsen

123. Geir Mosti

124. Arve Bakke

125. Anders Skattkjær

126. Sture Arntzen

127. Leif Sande Ikke møtt

128. Jan-Egil Pedersen

129. Tone Rønoldtangen

130. John Leirvaag Forfall

VARAREPRESENTANTER TIL SEKRETARIATET

131. Trine Lise Sundnes

132. Kristian Tangen

133. Mimmi Kvisvik Forfall

134. Odd Christian Øverland

135. Roger Hansen

136. Jonny Simmenes Ikke møtt

137. Kjell Atle Brunborg Forfall

138. Jacqueline Smith Ikke møtt

139. Reneè Rasmussen

140. Egil Andre Aas

141. Stein Grøtting Forfall

HK FAGBEVEGELSE

142. Mie Opjordsmoen Ikke møtt

AOF NORGE

143. Tove Johansen Ikke møtt

LOs KONTROLLKOMITE

144. Steinar Karlsen Ikke møtt

145. Tom Røisi

146. Kristin Nielsen Ikke møtt

147. Kjell Mjaatvedt

SAMARBEIDSKOMITEEN LO/DNA

148. Jens Stoltenberg Forfall

149. Helga Pedersen Forfall

150. Raymond Johansen Forfall

151. Finn Jota

SØRMARKA AS

152. Joseph McCarthy Forfall

GJESTER – TIDLIGERE TILLITSVALGTE I LOs LEDELSE

153. Utgå

154. Ole Knapp Forfall

155. Leif Haraldseth Forfall

156. Svein-Erik Oxholm Forfall

157. Esther Kostøl

158. Yngve Hågensen

159. Jan Kr. Balstad

160. Evy Buverud Pedersen

161. Gerd-Liv Valla Forfall

162. Finn Erik Thoresen Forfall

163. Utgå

LOs DISTRIKTSKONTORER

164. Ulf Lervik

165. Kari Hauge

166. Hege Søberg / 188 Odd Erik Kokkin

167. Iver Erling Støen

168. Jan Petter Gundersen

169. Kim-Louis Belaska

170. Irene B. Haukedal

171. Agnes Norgaard

172. Elisabeth Haaversen

173. Øystein Hansen

174. Roger Pilskog

175. Arvid O. Langeland Forfall

176. Kari Hoset Ansnes

177. Christiane Solheim Forfall

178. Rune Hallstrøm

179. Rita Lekang

180. Synnøve Søndergaard

181. Bjørn Johansen Forfall

LOs ANLEGGSKONTOR I HAUGESUND

182. Kåre Karlsen

LOs OFFSHOREKONTOR I STAVANGER:

183. Arne Larsen-Fløisvig Forfall

LO-KONTORET I BRUSSEL

184. Knut Arne Sanden

LO-AKTUELT

185. Svein-Yngve Madssen

KARTELLENE

186. Klemet Rønning-Aaby

ERNST & YOUNG

187. Kjetil Andersen Forfall

